

سازمان حفظ نباتات

معاونت قرنطینه

مدیریت تدوین ضوابط، استانداردها و برنامه های کنترل

استاندارد های بین المللی موازین بهداشت گیاهی
**INTERNATIONAL STANDARDS FOR
PHYTOSANITARY MEASURES**

استاندارد شماره ۱۷

ISPM17

گزارش آفت

Pest reporting

تهیه و تنظیم

مریم جلیلی مقدم

نرجس کریمی

۱۳۹۵

فهرست مطالب

پذیرش

مقدمه

هدف

منابع

تعاریف

کلیات شرایط

شرایط

۱- مقررات کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات راجع به گزارش آفت

۲- هدف از گزارش آفت

۳- مسئولیت های ملی

۳-۱- نظارت

۳-۲- منابع اطلاعات

۳-۳- تایید و تجزیه و تحلیل

۴- تعهدات گزارش

۴-۱- گزارشی از خطر فوری یا بالقوه

۴-۲- سایر گزارشات آفت

۴-۳- گزارش تغییر وضعیت، عدم حضور یا اصلاح گزارشات قبلی

۴-۴- گزارشی از آفات در محموله های وارداتی

۵- گزارش های آغازین

۵-۱- وقوع

۵-۲- شیوع

۵-۳- انتشار

۵-۴- ریشه کنی موفقیت آمیز

۵-۵- ایجاد منطقه عاری از آفت

۶- گزارش آفت

۶-۱- محتوای گزارشات

۶-۲- به موقع بودن گزارشات

۶-۳- مکانیسم گزارش دهی و مقصد گزارش

۶-۴- شیوه های گزارش دهی خوب

۶-۵- محرمانه بودن

۶-۶- زبان

۷- سایر اطلاعات

۸- بازبینی (تجدید نظر)

۹- مستندات

پذیرش

این استاندارد در چهارمین جلسه کمیسیون م.قت موازین بهداشت گیاهی در مارس ۲۰۰۲ به تصویب رسید.

مقدمه

هدف

این استاندارد مسئولیت‌ها و شرایط کشورهای عضو در گزارش دهی وقوع، شیوع و انتشار آفات در مناطق برای اینکه آنها مسئول هستند را توصیف می‌کند. آنها همچنین دستورالعمل گزارش دهی در مورد ریشه کنی موفق آفات و ایجاد مناطق عاری از آفت را ارائه می‌دهند.

منابع

استاندارد موجود به استانداردهای بین‌المللی برای موازین بهداشت گیاهی (استانداردها) اشاره دارد. استانداردها در پورتال بین‌المللی بهداشت گیاهی در سایت زیر در دسترس است.

<https://www.ippc.int/coreactivities/standards-setting/ispms>.

IPPC. 1997. *International Plant Protection Convention*. Rome, IPPC, FAO.

تعاریف

تعاریف اصطلاحات بهداشت گیاهی مورد استفاده در این استاندارد را می‌توانید در استاندارد شماره ۵ بیابید. (فرهنگ واژه‌های بهداشت گیاهی).

کلیات شرایط

کنوانسیون بین‌المللی حفظ نباتات به گزارش کشورهای عضو در مورد وقوع، شیوع و انتشار آفات با هدف مکاتبات خطر سریع و بالقوه نیازمند است. سازمانهای ملی حفظ نباتات دارای مسئولیت جمع‌آوری اطلاعات آفت با نظارت و به منظور بررسی سوابق آنها جمع‌آوری شده است. وقوع، شیوع یا انتشار آفاتی که شناخته شده اند (بر اساس مشاهدات و تجارب قبلی، یا تحلیل خطر آفت با خطر سریع و بالقوه باید به سایر کشورها به ویژه کشورهای همسایه یا شرکای تجاری گزارش شود).

گزارش آفت بایستی دارای محتویات اطلاعات در مورد شناسایی آفت، محل، وضعیت آفت و ماهیت خطر سریع و بالقوه باشد. آنها بایستی بدون هرگونه تاخیری، ترجیحاً از طریق مکاتبات مستقیم آشکارا در دسترس یا در پورتال بین‌المللی بهداشت گیاهی باشد.

گزارش ریشه کنی موفق، ایجاد مناطق عاری از آفت و سایر اطلاعات ممکن است همچنین با استفاده از روش گزارش دهی مشابه ارائه شود.

شرایط

۱- مقررات کنوانسیون بین‌المللی حفظ نباتات راجع به گزارش آفت

کنوانسیون بین‌المللی حفظ نباتات، در ارتباط با هدف اصلی خود از "امنیت اقدام مشترک و موثر برای جلوگیری از انتشار و ورود آفات گیاهی و محصولات گیاهی، (ماده ۱-۱)، کشورهای عضو برای ایجاد نظارت، با قابلیت آفت، برای سازمانهای ملی حفظ نباتات نیازمند است. که مسوولیت‌ها شامل موارد زیر است:

نظارت گیاهان در حال رشد، از جمله هر منطقه زیر کشت (*inter alia* fields)، مزارع، گلخانه‌ها، باغات، گلخانه

و آزمایشگاه و فلور وحشی، و گیاهان و محصولات گیاهی در انبار یا خاک در حمل و نقل، بویژه با موضوع گزارش

وقوع، شیوع و انتشار آفات، و کنترل این آفت، از جمله گزارش دهی مطابق با ماده ۸ بند (a) ۱ {ماده (b) ۲-۴}.

کشورهای عضو مسئول توزیع اطلاعات در داخل قلمروهای خود در مورد آفات مشمول مقررات (ماده (a) ۳-۴) می‌باشند، برای اجرای بازرسی آفات و توسعه و نگهداری اطلاعات کافی در مورد وضعیت آفت به منظور پشتیبانی از طبقه بندی آفات، قابل دسترس باشد (ماده (ل) ۲-۷). آنها برای "تعیین یک نقطه تماس برای مبادله اطلاعات مرتبط

با اجرای کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات " (ماده ۲-۸) ملزم هستند. یا این سیستم های عملیاتی، کشورهای عضو قادر به انطباق شرایط تحت کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات با همکاری یکی دیگر برای توسعه قابلیت اجرای کامل در دستیابی به اهداف گیاهی، بویژه گزارش دهی وقوع، شیوع یا انتشار آفت که ممکن است خطر سریع یا بالقوه ای باشد، مطابق با چنین روشهایی ممکن است توسط کمیسیون ایجاد شود. (ماده (a) ۱-۸).

۲- هدف از گزارش آفت

هدف اصلی از گزارش آفت برای مکاتبه سریع یا بالقوه است. خطر سریع یا بالقوه به طور معمول از وقوع، شیوع یا انتشار آفت رخ می دهد که یک آفت قرنطینه ای در کشور شناسایی شده است، یا یک آفت قرنطینه ای برای کشورهای همسایه یا شرکای تجاری مطرح است. ارائه سریع و مورد اطمینان گزارش آفت بهره برداری از بازرسی موثر و سیستم های گزارش دهی در درون کشورها را تایید می کند.

گزارش آفت به کشورها برای مطابقت دادن در صورت لزوم شرایط بهداشت گیاهی واردات این اجازه را می دهد و اقدامات برای هرگونه تغییرات در خطر آفت در نظر گرفته می شود. این اطلاعات کنونی و تاریخی مفید برای بهره برداری از سیستم های بهداشت گیاهی ارائه می شوند. اطلاعات دقیق در مورد وضعیت آفت تسهیل توجیه فنی موازین بهداشت گیاهی است و به حداقل رساندن تداخل غیر موجه تجارت. هر کشوری نیاز به گزارش آفت برای این اهداف دارد، و می تواند آنها را با همکاری، سایر کشورها بدست آورد. اقدامات بهداشت گیاهی توسط کشورهای وارد کننده بر مبنای گزارشات آفت باید متناسب با تحلیل خطر آفت و توجیه فنی انجام شود.

۳- مسئولیت های ملی

سازمانهای ملی حفظ نباتات باید برای حصول اطمینان از مجموعه، تایید و تجزیه و تحلیل گزارشات آفت داخلی تصمیم گیری کنند.

۱-۳- نظارت

گزارش دهی آفت برای استقرار، داخل کشورها، سیستم های ملی برای بازرسی بستگی دارد، به عنوان مثال ماده (b) ۲-۴ کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات مورد نیاز است. اطلاعات برای گزارش آفت ممکن است از هرکدام از این ۲ نوع سیستمهای بازرسی آفت تعریف شده در استاندارد شماره ۶ (راهنمای بازرسی) بازرسی عمومی با نظارت خاص مشتق شده باشد (ماخوذ شده باشد). سیستم ها باید در مکان باشند برای حصول اطمینان از اینکه اطلاعات توسط سازمان ملی حفظ نباتات تنظیم و جمع آوری شده است. سیستم های جمع آوری و بازرسی باید به صورت مداوم و به موقع به کار روند، نظارت باید مطابق با استاندارد شماره ۶ انجام شود.

۲-۳- منابع اطلاعات

اطلاعات برای گزارش آفت ممکن است به صورت مستقیم توسط سازمان ملی حفظ نباتات بدست آمده باشد یا ممکن است برای سازمان ملی حفظ نباتات از انواع منابع دیگر (مؤسسات تحقیقاتی، مجلات، وب سایت ها، سایر مجلات و تولید کننده ها و سایر سازمانهای ملی حفظ نباتات). بازرسی عمومی توسط سازمان ملی حفظ نباتات شامل بررسی اطلاعات از سایر منابع دیگر می باشد. سازمان های ملی حفظ نباتات بایستی سیستم هایی برای تایید گزارشات آفت داخلی از منابع رسمی و سایر منابع در مکان قرار دهند (از جمله آنهایی که توسط کشورهای دیگر مورد بررسی قرار میگیرد).

این مورد بایستی با تایید شناسایی آفت مورد نظر و ایجاد تعیین اولیه توزیع جغرافیایی انجام می شود. نتیجه آن ایجاد "وضعیت آفت در کشور، مطابق با استاندارد شماره ۸ (تعیین وضعیت آفت در منطقه). سازمانهای ملی حفظ نباتات باید همچنین سیستم های تحلیل خطر آفت برای تعیین اینکه آیا شرایط آفت جدید یا غیر منتظره یک خطر

سریع و بالقوه برای کشور خود(به عنوان مثال کشور گزارش دهنده)، اقدام بهداشت گیاهی مورد نیاز را تشکیل می دهد را در مکان قرار دهند.

تحلیل خطر آفت ممکن است برای شناسایی مورد استفاده باشد، در صورت لزوم، چه موقعیت هایی که ممکن است مرتبط با سایر کشورها گزارش شود.

۳-۳- تایید و تجزیه و تحلیل

در صورت امکان، کشورها باید مشوق هایی برای گزارش دهی داخلی ارائه دهند. زارعین و سایرین ممکن است به صورت رسمی برای گزارش دهی در مورد وضعیت های آفت جدید و غیر منتظره نیاز باشند و ممکن است به این صورت تشویق شوند، به عنوان مثال، تبلیغات، اقدام عمومی، پاداش یا مجازات.

۴- تعهدات گزارش

تعهد مشخص تحت کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات (ماده ۱(a)-۸) برای گزارش وقوع، شیوع و انتشار آفات است که ممکن است خطر فوری و بالقوه داشته باشد. کشورها ممکن است به صورت اختیاری سایر گزارشات آفت را ایجاد کنند. چنین گزارشی مکاتبات کلی تحت کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات را برای همکاری در دستیابی به هدف کنوانسیون خشنود می کند اما یک تعهد خاص نیست. این استاندارد چنین مواردی از گزارش آفت را می داند(در نظر میگیرد).

۴-۱- گزارشی از خطر فوری یا بالقوه

یک خطر فوری برای یک مورد که قبلاً مشخص شده است در نظر گرفته می شود(آفت قبلاً مشمول مقررات بوده) یا بر اساس مشاهده یا تجربه قبلی مشهود شده است، یک خطر بالقوه که به عنوان یک نتیجه تحلیل خطر آفت شناسایی شده است.

خطر سریع و بالقوه یک آفت در کشور گزارش دهنده به طور معمول در این کشور منجر به اقدام ضروری یا بهداشت گیاهی می شود. وقوع، شیوع و انتشار آفات که خطر سریع و بالقوه از کشور گزارش دهنده ممکن است خطر سریع و بالقوه به کشورهای دیگر می باشد.

یک تعهد برای گزارش این مورد به سایر کشورهای عضو متعهد وجود دارد که آنها را موظف به گزارش وقوع، شیوع و انتشار آفات که برای آنها خطرناک نیست اما شناخته شده اند که باخطر سریع برای سایر کشورها، مشمول مقررات شوند.

شرکای تجاری (براب راههای ورود مربوطه) و کشورهای همسایه که آفت بدون تجارت انتشار می یابد را در نظر میگیرند.

۴-۲- سایر گزارشات آفت

کشورها همچنین، در صورت لزوم، سیستم های گزارش مشابه برای ارائه گزارش آفت در مورد سایر آفات، یا برای گزارش به سایر کشورها استفاده می کنند، اگر این به تبادل اطلاعات در مورد آفات گیاهی پیش بینی شده تحت ماده ۸ کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات کمک کند. آنها ممکن است نسبت به دو یا چند جانبه بودن توافقات در مورد گزارش آفت به عنوان مثال از طریق سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای بدست آید.

۴-۳- گزارش تغییر وضعیت، عدم حضور یا اصلاح گزارشات قبلی

کشورها ممکن است مواردی را گزارش کنند که خطر سریع و بالقوه تغییر کرده یا موجود نیست. (از جمله عدم وجود آفت خاص). از آنجا که گزارش قبلی نشان می دهد خطر سریع و بالقوه است و با تاخیر ظاهر می شود که گزارش نادرست است یا شرایط کشورها ممکن است تمام یا بخشی از قلمرو خود را به عنوان منطقه عاری از آفت، مطابق با استاندارد شماره ۴(شرایط برای ایجاد مناطق عاری از آفت)، یا گزارش ریشه کنی موفق مطابق با استاندارد شماره ۹(دستورالعمل هایی برای برنامه های ریشه کنی آفت) یا تغییر در دامنه میزبان یا در وضعیت آفت مطابق با یکی از توصیفات (تعاریف) در استاندارد شماره ۸ طبقه بندی کنند.

۴-۴- گزارشی از آفات در محموله های وارداتی

گزارش آفات در محموله های وارداتی با استاندارد شماره ۱۳ (دستورالعمل هایی برای اطلاع از عدم تطابق واقداً مضطرب) پوشش داده شده و پوشش داده نشده را شناسایی میکند.

۵- گزارشی های آغازین

گزارش های آفت توسط وقوع، شیوع، انتشار یا ریشه کنی موفق آفت، یا هرگونه وضعیت جدید یا غیر منتظره آغاز میشود.

۵-۱- وقوع

وقوع باید به طور معمول گزارش شود که در آن حضور آفت به تازگی توسط کشورهای همسایه یا شرکای تجاری (برای راههای ورود مربوطه) به عنوان یک آفت مشمول مقررات شناخته شده است.

۵-۲- شیوع

شیوع به جمعیت آفت که اخیراً شناسایی شده است اشاره دارد. شیوع باید گزارش شود زمانی که مربوط است به حداقل رساندن وضعیت "ناپایداری: قابل اقدام" در استاندارد شماره ۸. این به معنی این است که باید گزارش شود حتی زمانی که آت ممکن است در آینده نزدیک زنده بماند، اما انتظار نمی رود که مستقر شود.

اصطلاح شیوع برای وضعیت غیر منتظره مرتبط با استقرار آفت که منجر به افزایش قابل توجهی در ریسک بهداشت گیاهی برای کشور گزارش دهنده، کشورهای همسایه یا شرکای تجاری، به خصوص اگر به عنوان آفت مشمول مقررات شناخته شده باشد اعمال می شود. چنین شرایط غیر منتظره ای می تواند شامل افزایش سریع در جمعیت آفت، تغییرات در دامنه میزبانیتوسعه یافته جدید، بیشتر نژاد مقاوم (قوی) یا بیوتیپ یا تشخیص راه ورود جدید.

۵-۳- انتشار

انتشار به استقرار آفت که از لحاظ توزیع جغرافیایی گسترش می یابد، در نتیجه افزایش قابل توجهی در ریسک آفت برای کشور گزارش دهنده، کشورهای همسایه یا شرکای تجاری دارد مربوط میشود، به خصوص اگر به عنوان آفت مشمول مقررات شناخته شده باشد.

۵-۴- ریشه کنی

ریشه کنی ممکن است زمانی که موفقیت آمیز است گزارش شود، زمانی که استقرار آفت یا ناپایداری آفت از منطقه حذف شود و عدم حضور آفت که تایید شده است (استاندارد شماره ۹ را ببینید).

۵-۵- ایجاد منطقه عاری از آفت

ایجاد منطقه عاری از آفت ممکن است گزارش شود که در آن تغییر در وضعیت آفت در آن منطقه ایجا شود. (استاندارد شماره ۴ را ببینید).

۶- گزارشی آفت

۶-۱- محتوای گزارشات

گزارش آفت به وضوح نشان می دهد :

- هویت آفت با نام علمی (که در آن ممکن است، تا سطح گونه، توسط زیر گونه، اگر شناخته شده و مرتبط باشد).

- تاریخ گزارش

- میزبانها یا موارد مرتبط (در صورت لزوم)

- وضعیت آفت تحت استاندارد شماره ۸

- توزیع جغرافیایی آفت (از جمله نقشه، در صورت لزوم)

- ماهیت سریع یا بالقوه، یا سایر دلایل برای گزارش

همچنین گزارش آفت ممکن است بهداشت گیاهی و مورد نیاز را نشان دهد، هدف آنها، هرگونه اطلاعات دیگر به عنوان سابقه آفت در استاندارد شماره ۸ را نشان می دهد. اگر تمام اطلاعات در دسترس نباشد در مورد وضعیت آفت گزارش اولیه باید تهیه و به روز شود، بطوریکه کسب اطلاعات بیشتر در دسترس باشد.

۲-۶- به موقع بودن گزارشات

گزارشات در مورد وقوع، شیوع و انتشار باید بدون تاخیر بی مورد ارائه شود. این امر بویژه زمانی مهم است که احتمال گسترش سریع بالاست. مشخص شده است که بهره برداری از سیستم های ملی برای نظارت و گزارش دهی (بخش ۳ را ببینید)، بویژه فرآیندهای تایید و تجزیه و تحلیل، نیازمند یک زمان خاص است، اما این باید در حداقل نگه داشته شود. گزارشات باید به روز شود، بیشتر اطلاعات کامل و جدید در دسترس باشند.

۳-۶- مکانیسم گزارش دهی و مقصد گزارش

تعهدات گزارش آفت تحت کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات که باید توسط سازمانهای ملی حفظ نباتات با استفاده از حداقل یکی از سه سیستم زیر ایجاد شوند به شرح ذیل است:

- ارتباط مستقیم با نقاط رسمی تماس (پست، فکس یا ایمیل) - کشورها را به استفاده از ابزارهای الکترونیک گزارش آفت و به منظور تسهیل اشاعه سریع و گسترده اطلاعات تشویق می کند.

- انتشار در یک وب سایت ملی رسمی در دسترس (مانند یک وب سایت ممکن است به عنوان بخشی از نقطه تماس رسمی تعیین شود) - اطلاعات دقیق در مورد وب سایت مورد قبول برای گزارشات آفت باید قابل دسترس برای سایر کشورهای عضو باشد، یا حداقل در دبیرخانه کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات.

- پرتال بین المللی بهداشت گیاهی

علاوه بر این، برای آفت شناخته شده و با خطر سریع برای سایر کشورها، ارتباط مستقیم با این کشورها، توسط پست یا ایمیل، در هر مورد پیشنهاد شده است.

کشورها ممکن است گزارشات آفت را به سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای خطاب کنند، برای قرارداد خصوصی سیستم های گزارش دهی، از طریق توافقات دوجانبه سیستم های گزارش دهی، یا از هر روش دیگر قابل قبول برای کشورهای مرتبط (درگیر).

هرچه سیستم گزارش دهی استفاده شود، سازمان ملی حفظ نباتات باید مسئولیت برای گزارش دهی را حفظ کند. انتشار گزارش آفت در یک مجله علمی، یا در یک مجله رسمی یا روزنامه که معمولاً دارای توزیع محدود است.

۴-۶- شیوه های گزارش دهی خوب

کشورها باید "شیوه های گزارش دهی خوب" که در استاندارد شماره ۸ تنظیم شده را دنبال کنند. اگر وضعیت یک آفت در یک کشور توسط کشور دیگر مورد سوال باشد، پس از آن تلاش باید برای حل و فصل این موضوع دوطرفه، در وهله اول صورت گیرد.

۵-۶- محرمانه بودن

گزارش آفت نباید محرمانه باشد با این حال، سیستم های ملی برای نظارت، گزارش داخلی، تایید و تجزیه و تحلیل ممکن است حاوی اطلاعات محرمانه باشد.

کشورها ممکن است دارای اطلاعات خاص در مورد محرمانه بودن شرایط مکان باشند، به عنوان مثال، هویت زارع یا تولید کننده. شرایط ملی نباید روی اساس تعهدات گزارش دهی اثر بگذارد. (محتوای گزارشات، به موقع بودن). محرمانه بودن در توافقات دوطرفه نباید با تعهدات گزارش دهی در تضاد باشد.

۶-۶- زبان

تعهدات کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات در ارتباط با زبان مورد استفاده برای گزارش دهی آفت وجود ندارد، به جز جایی که کشورهای عضو تحت ماده (j) ۲-۷ درخواست شده، زمانی که یکی از زبانهای رسمی فائو باید برای پاسخ

استفاده شود. کشورهای عضو، برای ارائه گزارش به زبان انگلیسی، به ویژه برای اهداف گزارش دهی الکترونیکی جهانی تشویق می شوند.

۷- سایر اطلاعات

براساس گزارشات آفت، کشورهای عضو ممکن است اطلاعات اضافی را از طریق نقاط رسمی درخواست کنند. کشور گزارش دهنده، با بهترین توانایی، باید اطلاعات مورد نیاز تحت ماده (j) ۲-۷ را گزارش دهند.

۸- بازبینی (تجدید نظر)

سازمانهای ملی حفظ نباتات باید بررسی دوره های نظارت و سیستم های گزارش دهی آف برای حصول اطمینان از اینکه آنها تعهدات گزارش دهی واحتمالات شناسایی برای بهبود قابلیت اطمینان و به موقع بودن را لحاظ کرده اند را به عهده بگیرند. آنها باید در صورت لزوم اصلاح کنند.

۹- مستندات

سیستم های گزارش دهی ونظارت ملی آفت باید به اندازه کافی توصیف ومستند شود واین اطلاعات باید برای سایر کشورها بنا به درخواست در دسترس باشد.